

Működési kockázatok és kezelési módjuk a közpénzügyi rendszerben, különös tekintettel a helyi önkormányzatok gazdálkodására

*Kozma Gábor
Doktorandusz hallgató*

Szegedi Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar
Közgazdaságtani Doktori Iskola

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az előadás szerkezete

1. elméleti eredmények, államháztartási alkalmazási lehetőségek
2. a működési kockázatok kezelésének módszertani kerete
3. a megkezdett empirikus kutatás részeredményei
4. a kutatás további lehetséges lépései

Kutatási terület

- Értelmezési keret: gazdaságpolitikai döntés, államigazgatási intézkedés
- Mit jelent az állami működésben a pénzügyi, gazdasági, illetve társadalmi értelemben vett kockázat?
- Leszűkített tématerület, leegyszerűsített problémafelvetés
- Falszifikálhatóság

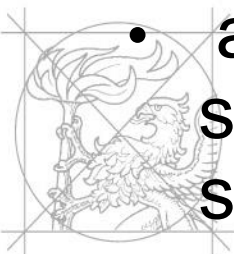
Elméleti irányzatok, fogalmak

- bizonytalan helyzetekben hozott döntések
- a közszektor közgazdaságtana
- a pénzügytan legújabb elméleti eredményei
- a kockázatkezelés módszertana
- **bizonytalanság, kockázat**
- hatásmechanizmus, kockázatkezelés
- működési kockázat

A kutatás kiinduló feltételezései

- a változók a gazdálkodási környezet szerkezeti mutatói
- amely egy döntési sorozat eredménye
- **a döntéshozók attitűdjét** jellemzi a kialakult intézményrendszer:
  - a szervezeti rendszer és a döntési struktúra
  - a tárgyiasult vagyon (eszköz-portfólió),
  - a pénzegységben kifejezhető pénzfolyamatok (kiadási portfólió)
- a vizsgálati egységekben mért változók segítségével a magyarázó tulajdonság a teljes sokaságra, mezo szintre kivetíthető

Kutatási kérdések

- **Felállíthatók-e szabályok** az önkormányzatok csoportjaira, azonosíthatók-e kockázati tényezők?
- **Előrejelezhető-e** a kockázatmentes (átlátható, szabályos, fenntartható, stabil és eredményes) működés?
- **Következtethetünk-e** az eltérés mértékére, a kockázat szintjére?
- **Falszifikáció:** az atipikus eltérések (anomáliák), magyarázhatók-e?

Módszertani keretek

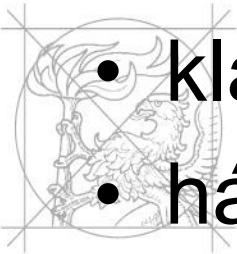
Közpénzügyi ellenőrzés, ellenőrzés-szakmai megközelítés, *kockázati területek*

- **Fiskális, szervezeti kockázatok:** a költségvetési tervezés és végrehajtás a szervezeti rendszere
- **Tevékenységi kockázatok:** az államháztartás feladatellátása, szolgáltatásai
- **Finanszírozási kockázatok:** a költségvetés finanszírozása
- **Vagyongazdálkodási kockázatok**

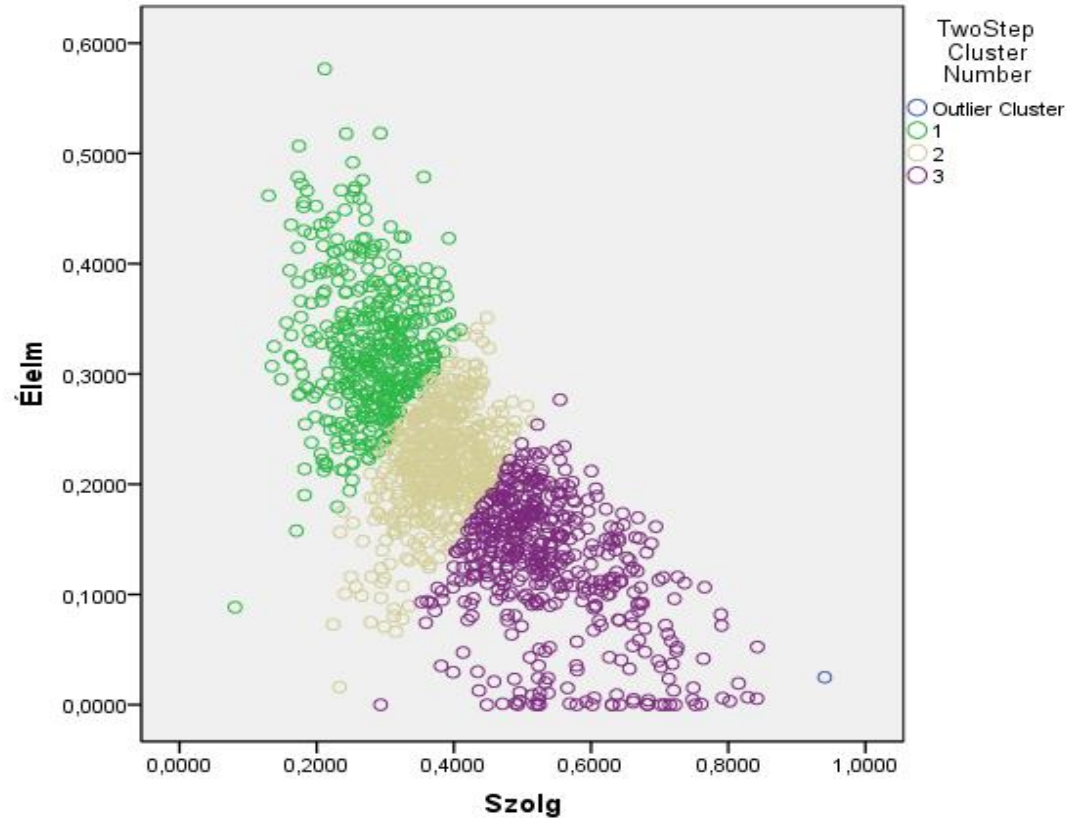
Empirikus kutatás, statisztikai eszközök

- tevékenységi kockázatok hazai önkormányzati körben
- változók keresése: könyvelési tételek
- **dologi kiadások**
- élelmiszerfogyasztás – szolgáltatások igénybevétele
- klaszterelemzés, two-step
- három klaszter

Működési kockázati klaszterek

A klaszterek jellemzése, következtetések

- első csoport: **veszteségkerülés?**
- második csoport: az átmenet tulajdonságai
- harmadik csoport: kockázattudatos?
- döntési súlyok és a mérhető döntési valószínűségek
- a klaszterek tulajdonságainak további analitikus vizsgálata

Fennmaradó nyitott kérdések

- keresztmetszeti vizsgálatok kiterjesztése
- a változó-szett kiterjesztése
- az önkormányzatok gazdálkodási környezetének elemzése
- felállított szabályszerűségek tesztelése megkérdésezésekkel (döntési súlyok keresése)

Köszönöm a figyelmet!

E-mail: kozmag @t-online.hu

Jelen előadást „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószámú projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

